

Lekcja informatyki 25.03.2020

Temat: Tworzenie wykresów w arkuszu kalkulacyjnym – Microsoft EXCEL - czas pracy 45 minut

Celem naszych zajęć jest poznanie sposobu ilustrowania danych zawartych w arkuszu za pomocą wykresu. Po dzisiejszej lekcji będziecie umieli przedstawić dane na wykresie, wybrać odpowiedni typ wykresu do zawartych danych.

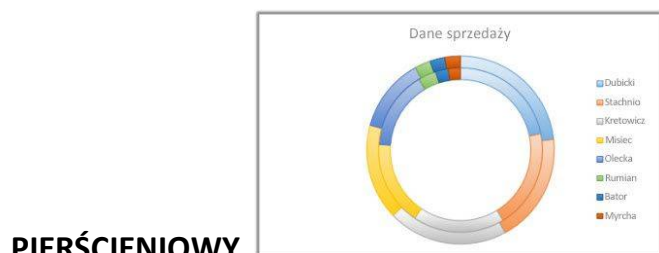
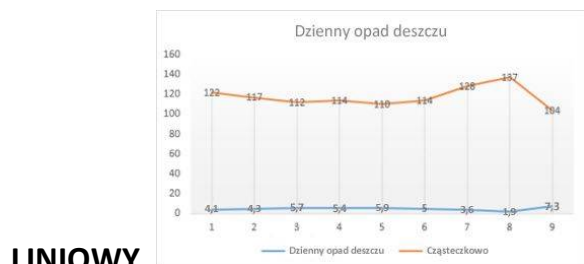
Wykresy są ważnym narzędziem do wizualnego przedstawiania danych. Pakiet odpowiednich programów są wyposażone w narzędzia do tworzenia wykresów na podstawie serii danych (Microsoft Excel, LibreOffice Calc, Excel Mobile, Apache OpenOffice Calc). Taki wykres może zostać osadzony w arkuszu kalkulacyjnym, edytorze tekstów lub prezentacji (jeśli go skopiujemy i przeniesiemy). Jest wiele różnych typów wykresów, m.in. wykres kołowy, słupkowy, liniowy i wiele innych. Pojedynczy wykres może ilustrować wiele różnych zależności między elementami tzw. serii danych. Nie będziemy tu omawiać poszczególnych rodzajów wykresów, skupimy się natomiast na wyjaśnieniu ogólnej metody tworzenia wykresów i znaczenia poszczególnych ich elementów.

Podstawowe pojęcia:

Seria danych - to zakres komórek arkusza kalkulacyjnego obejmujący jeden wiersz lub jedną kolumnę, których zawartość chcemy umieścić w wykresie.

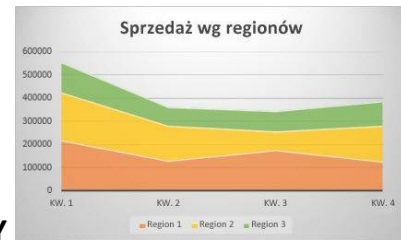
Typ wykresu – to sposób prezentacji danych i wyników na wykresie.

Podstawowe rodzaje wykresów:

SŁUPKOWY

WARSTWOWY

Jak zauważyliśmy **arkusz kalkulacyjny** umożliwia tworzenie wiele typów wykresów, przy czym wybór konkretnego typu zależy od rodzaju danych, jakie chcemy zaprezentować na wykresie. Najczęściej wykorzystywane są wykresy: kolumnowy, liniowy i kołowy. Niektóre wykresy mają dodatkowo kilka podtypów i występują w postaci trójwymiarowej.

Po co nam wykresy? Przedstawianie danych liczbowych za pomocą wykresów znacznie ułatwia ich analizę i interpretację, jest to forma graficznego przedstawienia wielu liczb.

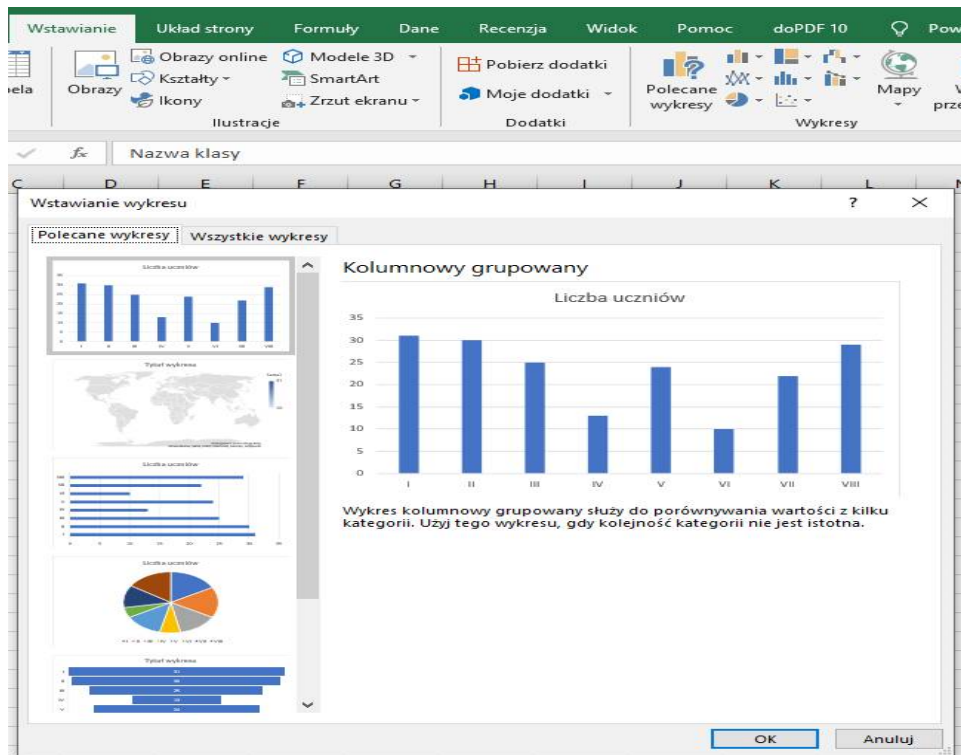
Zadanie. Tworzymy wykres dla jednej serii danych. Zaczynamy od utworzenia w programie Excel tabeli przedstawiającej ilość uczniów w poszczególnych klasach.

	A	B	C
1	Nazwa klasy	Liczba uczniów	
2	I	31	
3	II	30	
4	III	25	
5	IV	13	
6	V	24	
7	VI	10	
8	VII	22	
9	VIII	29	
10	SUMA		
11			
12			

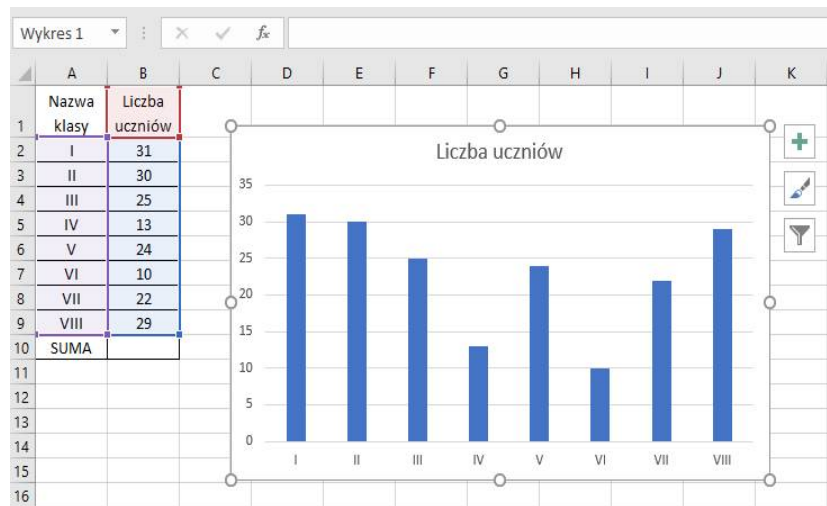
Następnie zaznaczamy kursorem zakres komórek A1:B9. Zaznaczenie zakresu komórek łącznie z nagłówkami kolumn i nazwami klas (etykietami wierszy) spowoduje, że nagłówek „liczba uczniów” posłuży do zapisania tytułu wykresu, a etykiety wierszy z nazwami klas do opisu osi poziomej.

	A	B	C
1	Nazwa klasy	Liczba uczniów	
2	I	31	
3	II	30	
4	III	25	
5	IV	13	
6	V	24	
7	VI	10	
8	VII	22	
9	VIII	29	
10	SUMA		
11			

Tworzymy wykres w arkuszu kalkulacyjnym, mamy już zaznaczone dane. Wybieramy z menu kolejno **wstawianie**, następnie **polecane wykresy** i wybieramy **kolumnowy**. Można też po zaznaczeniu danych kliknąć w **kreatora wykresów**.

Klikając OK tworzymy właściwy wykres.

Liczby 0, 5, 10, 15, 20, 25, 30 i 35 na wykresie to etykiety osi pionowej (wartości).

Liczby I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII na wykresie to etykiety osi pionowej (kategorii).

Podstawowe pojęcia:

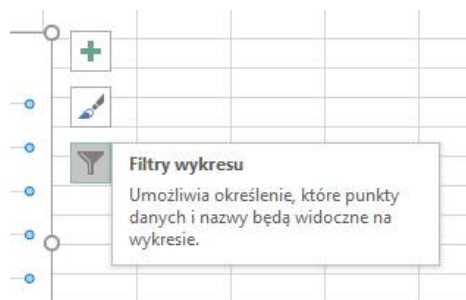
Etykiety osi poziomej (kategorii) to opisy osi poziomej - zwykle nagłówki kolumn lub wierszy.

Etykiety osi pionowej (wartości) to wartości odpowiadające kategoriom umieszczonym na osi poziomej.

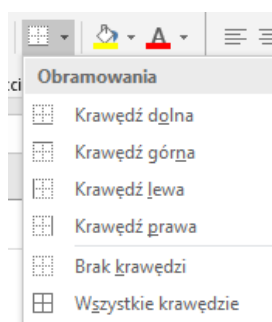
Umieszczone przyciski po prawej stronie wykresu umożliwiają:

Style wykresu (pędzel) – zmianę stylu, czyli wyglądy naszego wykresu.

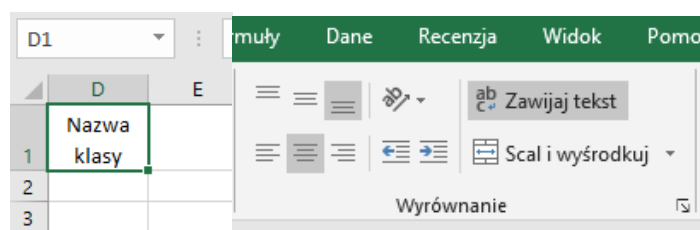
Filtr wykresu (lejek) – zmianę i wybieranie danych, jakie mają się wyświetlać.

Obramowanie tabeli można zrobić klikając przycisk **obramowania**:

Aby napisać w komórce jeden wyraz pod drugi poszerzamy wiersz i klikamy przy zaznaczonej komórce przycisk „**zawijaj tekst**”. Aby wyśrodkować tekst klikamy przycisk „**wyśrodkuj**”.

Opracowanie: Rafał Mordarski

Opracowano na podstawie podręcznika Informatyka, którego autorem jest Grażyna Koba, wiadomości z Internetu oraz filmy z YouTube „excel-647 - Enter wewnątrz komórki” link: <https://www.youtube.com/watch?v=ha2ApqvZ8us>